

URZĄD PATENTOWY w WARSZAWIE 607g, 1/00 OPIS PATENTOWY

Nr 29227.

Kl.

Kooperativa Förbundet, Förening u. p. a., Sztokholm.

43a⁴, 1/00

Kółko wskaźnikowe do kas rejestrujących lub do urządzeń podobnych.

Zgłoszono 29 stycznia 1938 r.

Udzielono 10 sierpnia 1940 r.

Pierwszeństwo: 2 lutego 1937 r. (Szwecja).

Używane dotychczas kółka wskaźnikowe w kasach rejestrujących lub podobnych urządzeniach posiadają pewną wadę, która w niektórych przypadkach utrudniała stosowanie ich wraz z prostymi narządami napędzającymi i rozrządczymi, które trzeba było zastępować narządami bardziej skomplikowanymi. Wspomniana powyżej wada polega na tym, że o ile ze względu na zaoszczędzenie miejsca lub z innych powodów trzeba było ograniczyć średnicę kółek, znaki na tych kółkach były tak małe, że z pewnej żądanej odległości od aparatu dawały się trudno odczytywać. Celem wynalazku jest więc usunięcie tej wady w postaci zbyt małych znaków, a tym samym stworzenie

możności łatwego odczytu przy kółkach wskaźnikowych o stosunkowo niedużej średnicy. Kółko wskaźnikowe według wynalazku posiada ramiona, połączone swymi końcami z jednej strony wahliwie z piastą, mogącą obracać się naokoło osi kółka, podczas gdy drugie końce tych ramion podtrzymują większą liczbę wycinków pierścieniowych, zachodzących na siebie i rozmieszczonych mniej więcej w kierunku obwodu, przy czym każdy z tych wycinków jest wykonany tak, iż może być odsłonięty w położeniu odczytu.

Przykład wykonania kółka według wynalazku jest uwidoczniony na rysunku, na którym na fig. 1 podano w widoku z boku kółka wskaźnikowe, na fig. 2 —

przekrój wzdłuż linii II — II kółka według fig. 1, zaś na fig. 3 — przekrój wzdłuż linii III — III kółka według fig. 1.

Na rysunku liczbą 1 oznaczono część osłony kasy rejestrującej, zaopatrzoną w otwór odczytowy 3, zamknięty okienkiem 2. Liczbą 4 oznaczono wał kółka wskaźnikowego, na którym jest osadzona obrotowo piasta 8, zaopatrzona w trzy tarcze 5, 6, 7. Z tarczami 5 i 7 są połączone wahliwie za pomocą trzpieni 9 ramiona 10 wycinków pierścieniowych 11, zaopatrzonych w cyfry 0 — 9. W omawianym przykładzie wykonania ramion tych jest dziesięć. Każdy z wycinków pierścieniowych 11 jest nieco krótszy od odstępu między ramionami 10. Wycinek pierścieniowy posiada na jednym końcu dwa występy 12, wystające w kierunku poprzecznym (fig. 2), na drugim zaś końcu — w dwa zagięcia 13 w postaci haków. W tarczy 6 są zamocowane sworznie 15, zaopatrzone w rowki pierścieniowe 14. Każdy z tych sworzni 15 wystaje z tarczy 6 tak, iż służy jako oparcie ramion 10, ograniczając równocześnie obrót ich około wałka 4. Sworznie 15 są wykonane tak, iż umożliwiają nakładanie ich z obu stron tarczy 6, przy czym w każdy rowek pierścieniowy wchodzi zagięty koniec sprężyny śrubowej 19, której drugi koniec jest z kolei połączony z zagięciem 13 wycinka pierścieniowego (fig. 1). Dzięki sprężynom 19 wycinki 11 są utrzymywane w położeniu spoczynkowym, uwidocznionym na fig. 1.

W przykładzie wykonania piasta 8 jest zaopatrzona w przedłużenie 16, na które są nasadzone dwa kółka zębate 17, 18. Kółko 17 zazębia się z narządem rozrządczym (najkorzystniej z zębatką), nie uwidocznionym na rysunku i przedstawiającym kółko wskaźnikowe, kółko zaś 18 służy do przenoszenia ruchu obrotowego omawianego kółka na drugie kółko wska-

źnikowe. Na rysunku wycinek 11 z cyfrą „4“ należy uważać jako znajdujący się w położeniu odczytowym, to jest przed okienkiem 2. Ponieważ wycinki 11 są wykonane tak, że część końcowa jednego z nich pokrywa część drugiego sąsiedniego odcinka, przeto wycinek, znajdujący się w położeniu odczytowym, jest zawsze przykryty częściowo wycinkiem sąsiednim. Celem dokonania odczytu odsłania się tarczę odczytywaną przez usunięcie zasłony 20, umieszczonej między okienkiem a odcinkiem pierścieniowym i podtrzymywaną na końcach ramieniem 21 (fig. 1). Za pomocą pręta 22, prowadzonego np. przez tarczę kciukową, zasłona może wykonywać ruchy wahliwe wraz z oporkami 23 tak, iż gdy zostanie ona przesunięta w dół z położenia przedstawionego na fig. 1, wówczas oporki 23 współdziałają z występami 12, wystającymi z boku wycinka pierścieniowego 11, znajdującego się w położeniu odczytowym. Dzięki poprzednio wspomnianemu ukształtowaniu wycinków i ramion wycinek pierścieniowy, przykrywający sąsiedni wycinek, może być przesunięty o tyle, że umożliwi odczyt na poprzednio przykrytym wycinku pierścieniowym. Po odczytaniu zasłona i wycinek pierścieniowy, odchylony wbrew działaniu sprężyny 19, powracają do swego położenia spoczynkowego. Oprócz możliwości stosowania stosunkowo dużych znaków na wycinkach pierścieniowych 11 dzięki ich odsłanianiu osłoną 20 osiąga się jeszcze dalszą korzyść w porównaniu ze stosowanymi dotychczas kółkami wskaźnikowymi. Przy stosowaniu bowiem tych kółek zachodzi konieczność wymiany jednego ze znaków, co dzięki podziałowi na pierścieniowe wycinki jest ułatwione, gdyż mogą one być pojedynczo usuwane.

W granicach wynalazku istnieje oczywiście możliwość wykonywania urządzenia w kilku odmianach.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Kółko wskaźnikowe do kas rejestrujących lub urządzeń podobnych, znamienne tym, że posiada ramiona (10), połączone przegubowo swym jednym końcem z piastą (8), osadzoną obrotowo na osi kółka wskaźnikowego, drugim zaś końcem swym łączą się z odcinkami pierścieniowymi (11), odsłanianymi w położeniu odczytowym.

2. Kółko według zastrz. 1, znamienne tym, że posiada sworznie (15), przymocowane do tarczy obrotowej piasty (8), ograniczające ruch ramion (10) w jednym lub w obydwóch kierunkach.

3. Kółko według zastrz. 1 i 2, znamienne tym, że jego sąsiednie odcinki

pierścieniowe (11) są utrzymywane w położeniu spoczynkowym za pomocą sprężyny (19) tak, iż przykrywają się częściowo.

4. Kółko według zastrz. 1 — 3, znamienne tym, że posiada podnoszącą i opuszczającą się zasłonę (20), współdziałającą z sąsiednim odcinkiem pierścieniowym (11), zasłaniającym wycinek, będący w odczycie, tak iż opuszczając się pociąga za sobą ten sąsiedni odcinek umożliwiając odczyt.

Kooperativa Förbundet,
Förening u. p. a.
Zastępca: inż. J. Wyganowski,
rzecznik patentowy.

Fig. 1.

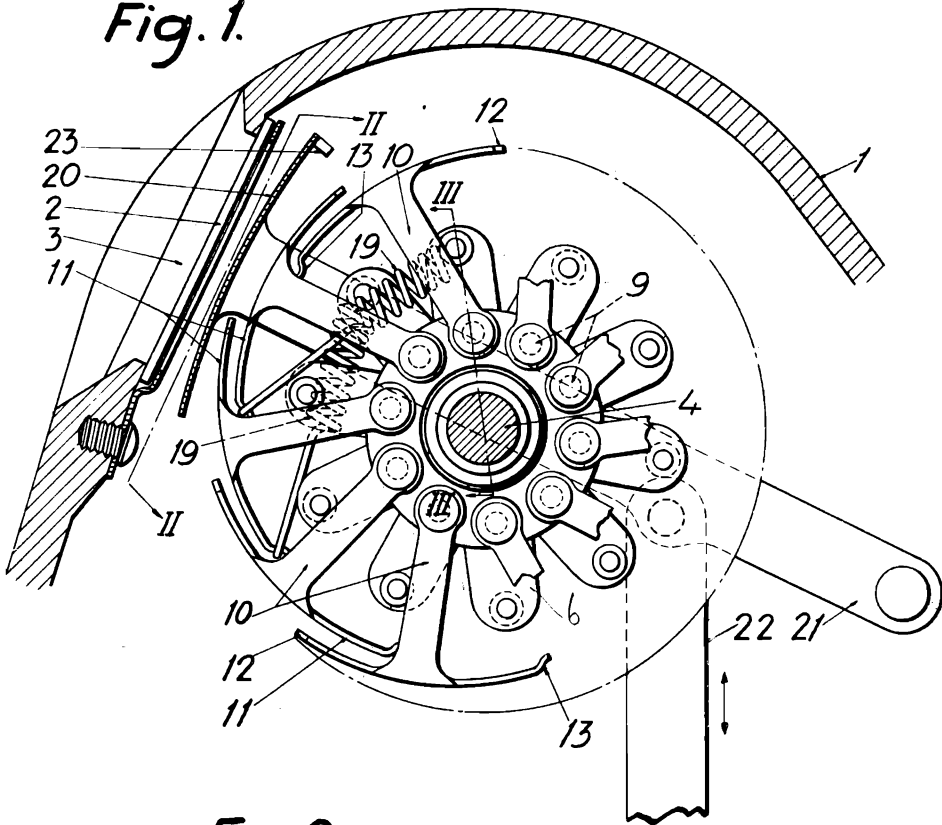

Fig. 2.

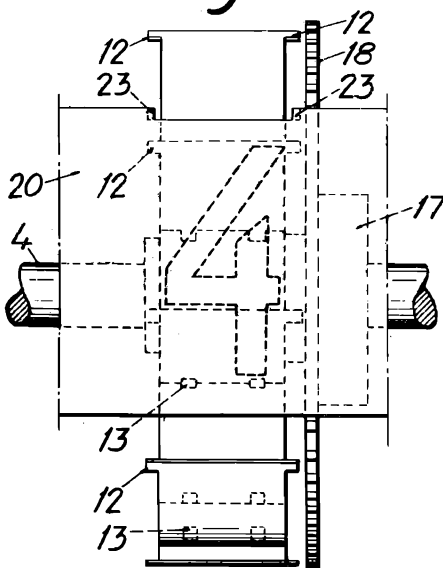

Fig. 3.

